

Dotaz:

31. července 2013

Dovoluji si Vás požádat o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

Jedná se mi o tyto informace:

1. za které osoby hradí stát odvody na veřejné zdravotní pojištění, prostřednictvím státního rozpočtu České republiky
2. jakou částku Česká republika odvedla jednotlivým zdravotním pojišťovnám za osoby které jsou státními pojištěnci, od 01. 01. 2001 do dne podání žádosti,
3. může podat povinný subjekt informaci o konkrétní osobě, za kterou hradil odvody na veřejné zdravotní pojištění a případně i o období za které tak činil
4. hradí stát odvody na veřejné zdravotní pojištění za osoby, které mají přiznánu invaliditu pro I., II stupeň, dle zákona o důchodovém pojištění

MINISTERSTVO FINANCÍ

odbor 14

financování kapitol státního rozpočtu I

Ing. Jiří Kubišta

ředitel odboru

Letenská 15

118 10 Praha 1

Telefon: 257 041 111 Fax: 257 042 788

ID datové schránky: xzeaaav

E-mail: podatelna@mfcf.cz

V Praze dne 9. srpna 2013

PID: MFCR3XJARK

Č. j.: MF-76 985/2013/10/1263 IK-1404

Počet listů: 4

Věc: Odpověď na žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb.,
o svobodném přístupu k informacím
K Vašemu č. j.: bez č. j.
Referent: Mgr. Šalová Jitka

Vážený pane magistře,

k Vaší elektronicky podané žádosti ze dne 30. července 2013 o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, týkající se oblasti tzv. státních pojištěnců a plateb státu ze státního rozpočtu za tyto pojištěnce, sdělujeme:

K bodu 1:

Stát je prostřednictvím státního rozpočtu plátcem pojistného na veřejné zdravotní pojištění za osoby, které určuje § 7 odst. 1 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Jedná se o tyto osoby:

- nezaopatřené děti, nezaopatřenost dítěte se posuzuje podle zákona o státní sociální podpoře,
- poživatele důchodů z důchodového pojištění,
- příjemce rodičovského příspěvku,
- ženy na mateřské a rodičovské dovolené,
- uchazeče o zaměstnání včetně uchazečů o zaměstnání, kteří přijali krátkodobé zaměstnání,
- osoby pobírající dávku pomoci v hmotné nouzi a osoby s nimi společně posuzované, a to za podmínky, že nejsou podle potvrzení plátce dávky pomoci v hmotné nouzi v pracovním ani obdobném vztahu ani nevykonávají samostatnou výdělečnou činnost, nejsou v evidenci uchazečů o zaměstnání a nejde o poživatele starobního, plného invalidního, vdovského nebo vdoveckého důchodu, ani o poživatele rodičovského příspěvku nebo o nezaopatřené dítě,

- osoby, které jsou závislé na péči jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo stupni III (těžká závislost) nebo stupni IV (úplná závislost), a osoby pečující o tyto osoby, a osoby pečující o osoby mladší 10 let, které jsou závislé na péči jiné osoby ve stupni I (lehká závislost),
- osoby konající službu v ozbrojených silách, s výjimkou vojáků z povolání, a osoby povolané k vojenskému cvičení,
- osoby ve výkonu zabezpečovací detence nebo vazby nebo osoby ve výkonu trestu odnětí svobody,
- osoby, které jsou příjemci dávek nemocenského pojištění (s trvalým pobytem na území ČR, pokud nejsou zaměstnanci nebo OSVČ a není za ně plátcem pojistného stát),
- osoby, které jsou invalidní ve třetím stupni nebo které dosáhly věku potřebného pro nárok na starobní důchod, avšak nesplňují další podmínky pro přiznání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně nebo starobního důchodu a nemají příjmy ze zaměstnání, ze samostatné výdělečné činnosti a nepožívají žádný důchod z ciziny, nebo tento důchod nepřesahuje měsíčně částku ve výši minimální mzdy,
- osoby celodenně osobně a řádně pečující alespoň o jedno dítě do sedmi let věku nebo nejméně o dvě děti do 15 let věku. Podmínka celodenní péče se považuje za splněnou i tehdy, je-li dítě předškolního věku umístěno v jeslích (mateřské škole), popřípadě v obdobném zařízení na dobu, která nepřevyšuje čtyři hodiny denně, a jde-li o dítě plnící povinnou školní docházku, po dobu návštěvy školy, s výjimkou umístění v zařízení s týdenním či celoročním pobytem. Za takové osoby se považuje vždy pouze jedna osoba, a to buď otec nebo matka dítěte, nebo osoba, která převzala dítě do trvalé péče nahrazující péči rodičů, pokud nemají příjmy ze zaměstnání nebo ze samostatné výdělečné činnosti;
- mladistvé umístěné ve školních zařízeních pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy,
- osoby vykonávající dlouhodobou dobrovolnickou službu na základě smlouvy s vysílající organizací, které byla udělena akreditace Ministerstvem vnitra, v rozsahu překračujícím alespoň 20 hodin v kalendářním týdnu, pokud není dobrovolník zaměstnancem, OSVČ nebo za něj neplatí stát pojistné z jiného důvodu výše uvedeného,
- cizince, kterým bylo uděleno oprávnění k pobytu na území ČR za účelem poskytnutí dočasné ochrany podle zvláštního právního předpisu pokud nemají příjmy ze zaměstnání nebo ze samostatné výdělečné činnosti,
- žadatele o udělení mezinárodní ochrany a jeho dítě narozené na území, cizince, jemuž bylo uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu, a jeho dítě narozené na území, pokud nemají příjmy ze zaměstnání nebo ze samostatné výdělečné činnosti,
- příjemce starobní penze na určenou dobu, doživotní penze nebo penze na přesně stanovenou dobu s přesně stanovenou výší důchodu podle zákona upravujícího doplňkové penzijní spoření do dosažení věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod podle § 32 zákona o důchodovém pojištění, pokud jsou splněny podmínky stanovené v § 22 odst. 4 nebo § 23 odst. 6 zákona o doplňkovém penzijním spoření; při stanovení tohoto věku u žen se postupuje stejně jako u mužů stejného data narození.

K bodu 2:

Od ledna 2001 do července 2013 bylo Ministerstvem financí (ve smyslu zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů) ze státního rozpočtu uhrazeno za státní pojištěnce do systému veřejného zdravotního pojištění 538 841 mil. Kč.

rok 2001	29 026 308 450 Kč
rok 2002	30 561 298 016 Kč
rok 2003	32 493 201 997 Kč
rok 2004	33 377 469 860 Kč
rok 2005	33 732 314 031 Kč
rok 2006	42 998 429 099 Kč
rok 2007	47 458 536 200 Kč
rok 2008	47 252 642 116 Kč
rok 2009	48 673 060 555 Kč
rok 2010	52 699 694 130 Kč
rok 2011	52 717 218 927 Kč
rok 2012	52 867 263 840 Kč
leden až červenec 2013	34 983 689 266 Kč

Vzhledem ke značně složitému zákonnému systému přerozdělování pojistného nelze jednoznačně sdělit, kolik stát zaplatil jednotlivým zdravotním pojišťovnám. Tento ukazatel ani není v systému veřejného zdravotního pojištění evidován, neboť pro sledování toku veřejných financí v tomto systému jsou rozhodující (a v právní úpravě i definované) ukazatele vybrané pojistné (sleduje se měsíčně dle jednotlivých zdravotních pojišťoven) a pojistné po přerozdělování - provádí se každý měsíc (do přerozdělování vstupuje součet vybraného pojistného všemi zdravotními pojišťovnami plus platba státu).

K bodu 3:

Předmětnou informaci ohledně konkrétní osoby Ministerstvo financí nemá k dispozici.

Ustanovení upravující finanční účast státu na fungování systému veřejného zdravotního pojištění a týkající se plateb pojistného na veřejné zdravotní pojištění za osoby, za které je stát plátcem, jsou obsažena v zákonech č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů a č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Za předpokladu, že pojištěnec byl v předmětném období u příslušné zdravotní pojišťovny veden v kategorii pojištěnců, za které je plátcem pojistného stát, nárokovala by tato konkrétní zdravotní pojišťovna za dotčeného pojištěnce pojistné ze státního rozpočtu nikoliv přímo, ale prostřednictvím zvláštního účtu přerozdělování pojistného, který ze zákona spravuje pro celý systém veřejného zdravotního pojištění Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR (§ 20 - 21a zákona č. 592/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Každý měsíc v zákonem stanovené proceduře a termínech nahlašuje každá zdravotní pojišťovna součty osob v jednotlivých kategoriích nevýdělečně činných osob, za které stát pojistné platí, které jsou pak opět v součtu za celou ČR podkladem pro propočet konkrétní měsíční platby ze státního rozpočtu na zvláštní účet přerozdělení pojistného. Tyto počty osob (kategorií, za které stát platí je v současnosti sedmnáct a počet osob, za které stát platí se pohybuje přes 6,1 milionů osob) jsou v jednotlivých měsících proměnlivé jak v hlášení jednotlivých zdravotních pojišťoven, tak i v celku za ČR.

Podstatné je, že stát zastoupený Ministerstvem financí není při poskytnutí platby pojistného do systému veřejného zdravotního pojištění v přímé vazbě na konkrétní fyzickou osobu, tedy na konkrétního pojištěnce příslušné zdravotní pojišťovny, nýbrž je ve vazbě přes nahlášené počty těchto osob na jednotlivé zdravotní pojišťovny, a to ještě nepřímou - přes již zmíněný zvláštní účet přerozdělování pojistného pro všechny zdravotní pojišťovny. Pokud by se prokázalo (a v praxi se tak děje), že zdravotní pojišťovna v minulých hlášeních oznámila správci zvláštního účtu z nejrůznějších příčin nesprávný počet státních pojištěnců (v hlášeních dochází k časovému zpoždění, chybám, opomenutím samotných pojištěnců v nejrůznějších životních situacích apod.), provádějí se korekce v hlášeních o počtu osob pro výpočet platby státu, a tedy i korekce výše poskytnuté platby státu +/- vždy v dalším (nejbližším možném) termínu měsíční platby. Tímto mechanismem se tedy opět „anonymně“, nikoliv jmenovitě, „napravují“ případné nesrovnalosti, kdy stát zaplatil více nebo méně finančních prostředků než měl dle původně nahlášeného počtu osob pro daný měsíc na účet přerozdělení při nejbližší měsíční platbě pojistného hrazeného státem, a to v souladu s ustanovením § 6 vyhlášky č. 644/2004 Sb., o pravidlech hospodaření se zvláštním účtem všeobecného zdravotního pojištění, průměrných nákladech a o jednacím řádu dozorčího orgánu.

K bodu 4:

Jak je uvedeno výše (k bodu 1.), stát je plátcem pojistného za poživatele důchodu z důchodového pojištění. Pro účely zdravotního pojištění je za poživatele důchodu považována osoba, které byl přiznán důchod:

- do 31. 12. 1992 podle předpisů ČSFR,
- od 1. 1. 1993 podle předpisů ČR, nebo i podle předpisů SR, ovšem jen pokud byl důchod vypočten s přihlédnutím k době zaměstnání před 1. 1. 1993 u zaměstnavatele se sídlem na území společného státu.

V obou případech se jedná o důchody podle zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů:

- starobní
- invalidní
- vdovský, vdovecký
- sirotčí (může být přiznán jen nezaopatřenému dítěti).

Za poživatele důchodu se pro účely zdravotního pojištění považuje výše uvedená osoba i v měsících, kdy jí podle předpisů o důchodovém pojištění výplata důchodu nenáleží.

S pozdravem

